

Ocena čebelarske pašne sezone 2015

Jure Justinek*, jure.justinek@czs.si

Leta 2015 je konec in čebelarji se že pripravljamo na začetek nove sezone. Aktivna čebelarska sezona pridobivanja medu je kratka, saj traja le od konca aprila do konca junija, torej približno tri mesece. Izjemoma je v letih, ko dlje časa med hoja ali se pojavi kaka druga paša na listnih manah, sezona pridobivanja medu lahko nekoliko daljša, vendar so takšna leta vedno redkejša. V obdobju intenzivnih čebeljih paš lahko v različnih delih naše države pridobivamo različne vrste medu, odvisno od količine medovitih rastlin na določenem območju in od števila povzročiteljev medenja – ušic in kaparjev. Kadar so vremenske razmere ugodne, v Sloveniji zgodaj spomladi pridelamo nekaj medu oljne ogrščice in cvetličnega medu, pozneje pa še akacijev, smrekov, javorjev, gozdni, lipov, kostanjev in hojev med. Na nekaterih območjih je mogoče pridelati tudi kako drugo vrsto medu, vendar le v manjših količinah, npr. ajdov med, med zlate rozge, bršljana, sivke, hrasta itd. Izjemno redka so leta, v katerih so vremenske razmere tako ugodne, da pridelamo zadostne količine vseh navedenih vrst medu. Po letu 2014, ki je bilo za čebelarstvo katastrofalno, tudi leta 2015 predvsem zaradi vremenskih dejavnikov nismo pridelali vseh navedenih vrst medu, kljub temu pa lahko rečemo, da je bila čebelarska letina 2015 povprečna, saj smo pridelali približno 2.000 ton medu. Ta količina pa za slovenske razmere ni več samooskrbna, saj se je povprečna poraba medu na prebivalca precej povečala.

Lanska pomlad je bila za čebelarje zadovoljiva, saj so bile vremenske razmere dokaj ugodne, tako da jim je pravočasno uspelo razviti čebelje družine in jih pripraviti na novo sezono. Žal pa je lanski hladen in deževen april svoj davek terjal na prvi paši – na paši oljne ogrščice. Ker to rastlino sejejo že jeseni prejšnje leto in ker je bila leta 2014 jesen zelo mokra, nekatera območja pa so bila tudi poplavljenjena, je bila setev nemogoča. Kolikor so je kmetije vendarle posejali, pa seme ni vzkliko, tako da so njihve spomladi preorali. Zaradi tega paše na oljni ogrščici lani ni bilo ali pa je bila izjemno pičla. Zaradi majhnih površin, posejanih z oljno ogrščico, tudi čebelarska družstva na to pašo niso sprejemala prevaževalcev.

V začetku maja čebelarji pričakujemo pašo na akciji na Primorskem, proti sredini tega meseca pa tudi v Pomurju in Beli krajini. Akacija je obilno cvetela, pred tem ni bilo pozebe, ki je zanjo lahko usodna, najpomembnejše pa je, da je bilo vreme med cvetenjem lepo, zato so čebele dobro izrabile to pašo. Na Primorskem so po večini nabrale za povprečno točenje, enako na jugu Slovenije, na vzhodu pa je bilo nekoliko bolje. Najslabša bera na akaciji je bila na območjih, na katerih cveti najpozneje, to je na območju Goriškega in v okolici Ilirske Bistrice, saj se je takrat vreme poslabšalo, zaradi dežja pa je medenje presahnilo.

Obeti za medenje v drugi polovici maja in junija so bili po ogledih na terenu ugodni. Pričakovali smo pašo na smreki in javorju, skoraj sočasno tudi na hoji in kot zadnji še paši na lipi in kostanju. Ker je dobro medenje odvisno predvsem od vremena, je izostala polovica paše na smreki in hoji, prav tako pa tudi polovica paše na lipi in kostanju.

Od junija do konca julija so se pojavljala ciklična obdobja toplega in sušnega vremena, ki so se izmenjevala z obdobji hladnega in vlažnega vremena. Takšne razmere pa zlasti škodujejo pašam mavnovega izvora.

Zaradi tega je bilo lani le malo smrekovega medu, saj je čebelam samo na območjih, na katerih smreka med najprej, uspelo nabrati nekaj kilogramov. Paše, kakršne smo bili na smreki vajeni v preteklosti, ni bilo že štiri leta. Podobno je bilo z lipo in kostanjem, saj je bilo v obdobju medenja preveč dežja. Te paše so občutljive na padavine, kajti če jih

Zelena hojeva ušica

Foto: Gregor Lužar

* Vodja Opazovalno-napovedovalne službe medenja pri ČZS

ploha opere samo dvakrat, je medenja po navadi že konec. Zaradi padavin cvetje porjavi, se postara in odpade. Lani je bilo zanimivo tudi to, da se je že precej pred začetkom cvetenja lipe na njej pojavilo veliko listnih ušic, ki so obilno izločale, vendar se čebele za to mano niso preveč zmenile. Ko pa je lipa začela cveteti, je zaradi izčrpanosti, ki jo je povzročilo čezmerno sesanje ušic, izjemno slabo medila. Podobno je bilo, ko se je razcvetel kostanj, saj so tudi drevesa kostanja izčrpana zaradi kostonjeve šiškarice, zato slabše medijo. Sicer pa lani pridelan kostonjev med nima tako izrazitega grenkega okusa, kot smo ga čebelarji vajeni.

Za minulo leto je bilo zanimivo tudi to, da je jelka ali hoja na območjih osrednje Slovenije in Notranjske ter na severovzhodu države začela mediti že v začetku junija, saj po navadi začne izločati mano najmanj tri tedne pozneje. Po ogledih na terenu je kazalo, da bo hoja medila skorajda na vseh območjih, na katerih je razširjena. Žal se je pozneje izkazalo, da je hladen in deževen val, ki je sledil, te napovedi izničil. Kljub vsemu so čebelarji na omenjenih območjih pridelali nekaj hojevega medu. V letih, v katerih hoja dobro in dolgo med, je to tista paša, ki lahko čebelarstvo letno s povprečne dvigne na nadpovprečno.

Ker je bila lani tako rekoč samo polovična, je bila torej tudi čebelarstva letina povsem povprečna.

Ponekod po Sloveniji se je julija in prve dni avgusta pojavilo tudi medenje hrasta in druge listne mane. Ko so se namnožili naravni sovražniki ušic, je medenje prenehalo.

Jesen je bila po večini topla, kljub temu pa je bilo dovolj vlage, da so se čebele okrepile na jesenski paši, zato smo jih čebelarji lahko dobro pripravili na jesen in zimo. S številnih območij so poročali, da je bilo zaradi precej prejšnjega poletja tudi manj varoj, vendar povsod temu le ni bilo tako, posledice površnega zdravljenja pa so se pokazale septembra in oktobra. Temelje uspešnega čebelarjenja v novem letu torej gradimo v obdobju, v katerem začnemo čebele krmiti za jesen in zimo in v katerem jih zdravimo proti varozi. Do sredine decembra je bilo vreme po večini lepo in razmeroma toplo za ta čas, to pa utegne biti znak, da lahko v letu 2016 pričakujemo ugodno gozdno pašo. Na zanesljivejše napovedi bomo morali počakati do konca zime. Napovedi medenja in dnevne donose boste lahko tudi v tem letu spremljali v aplikaciji e-čebelar na spletni strani ČZS in prek telefonskega odzivnika. ■

KIPGO

ČEBELARSKA OPREMA

BATUJE 83, 5262 ČRNIČE
 ☎(05) 368 45 80, ☎(05) 368 45 81
GSM 051 614 683
www.kipgo.net; kipgob@gmail.com
PE LUKOVICA, BRDO 8, 1225 LUKOVICA
 ☎(01) 729 61 30, e-mail: cebelarna.lukovica@gmail.com

-PRIPOMOČKI ZA ODKRIVANJE SATOV
 -CEDLA
 -KADILNIKI
 -ZAŠČITNA OPREMA
 -PANJI IN OPREMA
 -SATNICE
 -OSTALI ČEBELARSKI PRIPOMOČKI

NAROČENO
POŠLJEMO
TUDI PO
POŠTI!

NUDIMO
IZDELAVO
SATNIC
IZ VAŠEGA VOSKA

ZADONJIKI ZA PREVOZ AŽ IN LR PANJEV PANJEV

PRIVOŠČITE VAŠIM ČEBELAM NAJBOLJŠE! INVERTNE POGAČE

30% VEČJA STIMULACIJA

SESTAVA:
 FRUKTOZA 42%
 DEKSTROZA 51,5%
 MALTOZA 2,5%
 TRIOZA 2%
 SLADKOR 2%

OBISČITE NAS V NAŠI SPLETNI TRGOVINI WWW.KIPGO.NET

NADGRADNJE KAMIONOV

IZDELUJEMO:

-PRAŠILČKE: 3S, 4S, 5S, 7S
 -PANJE AŽ: 9S, 10S, po naročilu 11S, 12S
 -PANJE AŽ 3E 9S, 10S, po naročilu 11S
 -PANJI AŽ KOZINC 11+3

ČISTEJŠI CVETNI PRAH

OSMUKALNIKI ZA CVETNI PRAH ZA AŽ IN LR PANJI
VEČJA KOLIČINA CV. PRAHLI
IZDELUJEMO PANJE AŽ Z NOTRANJIM SMUKALNIKOM

POGONI ZA TANGENTIALNA, KASETNA IN RADIALNA TOČILA

PANJI IN SATNIKI LR (STANDARD, 2/3, 1/2) IN DB TER DELI PANJEV

Čebelarjem z veljavno člansko izkaznico priznamo 4% popusta pri gotovinskem nakupu v vrednosti nad 50 EUR v naših prodajalnah.

URNIK

BATUJE	PE LUKOVICA
pon-pet 8:00-11:30	pon-pet 9:00-13:00
12:30-18:00	13:30-17:00
sob ZAPRTO	sob ZAPRTO

OBVESTILO:
 Trgovini bosta od 31.12.2015 do 02.01.2016 zaprti.